

קונטרס

יש שְׂכָר

יגלה איך שְׂכָל בר ישראל רָאוּ לוֹ לְהַתְחַזֵּק,
על אף כָּל הַחֲשֵׁךְ שְׁעוֹבֵר עָלָיו בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת
וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

בְּנוֹי וּמִיָּסֵד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּגְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהֱרַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הַפְתַּכְתָּ לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדַמוֹ"ר מוֹהֲר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב
גָּלִיל

* * *

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית
מְתִיבְתָא הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ — חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

Mesifita Heichal Hakodesh
Chasidei Breslov
1129-42nd street
Brooklyn N.Y 11219

* * *

באמצעות הדואר לפי הכתובת:
"קרן הדפסה והפצה"
ת.ד. 8065 אשדוד
ובמספר טלפון: 03/6765235

הַנְּבִיא אֹמֵר (יִרְמְיָהּ לֹא, יד): "כֹּה אָמַר הַנְּבִיא" הַ
קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים, רַחֵל מִבְּכָה
עַל בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהַנְחִים", רַחֵל אִמְנוּ מִבְּכָה עַל
בְּנֵיהָ, וְאֵינָה רוֹצֶה לְהַנְחִים, עַד שֶׁלֹּא תִרְאֶה בְּגֹאֲלָת
עִם יִשְׂרָאֵל. כָּל זְמַן שְׁעַם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת, רַחֵל
מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ, וְלֹא פָעַם אַחַת בְּלִבָּהּ הִיא בּוֹכָה,
אֲלֹא בְּכִיָּה בְּקִבְעוֹת. רַבְּנוּ ז"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
חֵלֶק א', סִימָן ז'): עֵקֶר הַגְּלוּת זֶה מַחְמַת חֶסֶד
אֲמוּנָה, כִּי כְּשֵׁי שֶׁלֹּא אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְיִוֹדַע, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא
יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
וְכָל מֵה שֶׁאֵנוּ רוֹאִים: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר —
זֶה אֱלֻקוּת, אֲזַל לֹא שֶׁיֵּךְ גְּלוּת, כִּי הֵיכָן שֶׁאֵדָם הוֹלֵךְ,
הוּא מוֹצֵא אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵיכָן שֶׁאֵדָם

הוֹלֵךְ הוּא מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַגְּלוּת
 הִיא כְּשֶׁאָדָם רְחוּק מְאֻמוּנָה, נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ עֶזֶב
 אֲלֵקִים אֶת הָאָרֶץ, וּכְאִלוֹ הַפֶּל טֹבֵעַ, מְקַרְה וּמְזַל.
 וְלָכֵן בְּמִקוֹם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא
 מְפַטֵּט דְּבָרִים בְּטִלִּים: לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוֹת,
 לִיצָנוֹת וּמַחְלֻקוֹת, שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
 חֵלֶק א', סִימָן מַח): רַח"ל רָאשֵׁי תְבוּת: לְפִתְחַ
 חִטָּאת ר'וֹבֵץ, אִם אָדָם מְסַכֵּן, אֵינוֹ מְרַגֵּשׁ
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵתוֹ, עִמוֹ וְאֶצְלוֹ, וְהוּא נִמְצָא
 בְּמִצָּב שֶׁל יְאוּשׁ וְדִכְאוֹן עֵמֶק, וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים עַד
 מְאֹד, וּמְבַקֵּשׁ נִפְשׁוֹ לְמוֹת. אֲשֶׁר בְּאַמֶּת זֹו טְעוֹת
 חֲמוּרָה, וְאוֹתָהּ בָּא רַבְּנוּ ו"ל לְעַקֵּר מְאֻתָּנוּ, וּמְגַלֶּה
 לָנוּ, שֶׁאֶפְלוֹ הָאָדָם נֶפֶל, עַד שֶׁחֲטָא, חֵס וְשְׁלוֹם,
 וְאֶפְלוֹ שְׁנֵת־לְכֻלָּךְ בְּעִוְוֹנוֹת חֲמוּרִים, עִם כָּל זֹאת
 עֲדִין יָכוֹל לְתַקֵּן הַפֶּל, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן עַח): אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֵין מִשְׁגַּ כְּזֹה לְהַתִּיַּאֵשׁ; אַף שֶׁאָדָם
 נִמְצָא בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, גַּם מִשָּׁם יָכוֹל לְצִאתָ, שְׁזָה
 מֵה שְׂאֻמֵּר הַנְּבִיא (שָׁם פְּסוּק טו): "מִנְעֵי קוֹלְךָ מִבְּכִי
 וְעֵינַיִךָ מִדְּמָעָה, כִּי יֵשׁ שִׁכָּר לְפַעֲלֶתְךָ, וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ
 אוֹיֵב," הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַחֵם אֶת רַחֵל אֲמִנּוּ,
 שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל תְּכִפֵּי, כִּי "וַיֵּשׁ

תקנה לאחריה, ושובו בנים לגבולם", עוד יגיע הזמן, שיתגלה האור אין סוף ברוך הוא, שכלם יכירו את הבורא יתברך שמו, ואז "יש שֶׁכֶּר לפעלתך", אז יתגלה שכל מה שעבר על כל אחד ואחד מאתנו, היתה בזה פונה עליונה.

כי באמת עלינו להבין, למה עוברים על כל אחד ואחד מאתנו ירדות ונפילות והשלקות, קטנות וצמצומים ובלבולים, כל אחד ואחד כפי שרשו? אלא כל יהודי הוא חלק אלוק ממעל, כל יהודי יש לו מסר להביא לכל העולם כלו. אומרים חכמינו הקדושים (תנחומא נשא ג): מיום שברא הקדוש-ברוך-הוא עולמו נתאנה שיהיה לו דירה בתחתונים; הקדוש-ברוך-הוא רוצה לגור בינינו, והוריד כף וכף נשמות קדושות, נשמות ישראל, כדי שכל אחד ואחד יהיה צנור להמשיך האור אין סוף ברוך הוא לזה העולם, והנה לפתח ח'שאת רובץ, כיצד? כשאדם יוצא לאויר העולם, כבר בא הסמ"ך-מ"ם לשבר אותו ולהשכיחו הכל. ואם אדם מתחזק ומתגבר לחזור בתשובה, וממשיך עליו האור אין סוף ברוך הוא, אז לא רק את עצמו יכול לתקן, אלא את כל העולם כלו. וזה שיך לכל

יהודי בלי יוצא מן הכלל, וכמו שאומרים חכמינו
 הקדושים (סנהדרין לו.): חייב אדם לומר, כל העולם
 כלו לא נברא אלא בשבילי; אומר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): כל אדם צריך לומר,
 אם העולם נברא בשבילי, אני צריך לראות לתקן
 אותו, לעסק בתקון העולם, כי למה נבראתי? אלא
 כדי לשמש את קוני, כי כל יהודי נברא בכונה
 מיחדת, שהוא ודקא הוא צריך להוציא את
 הנקדה שלו לכל העולם כלו. אבל רב רבם אינם
 יודעים מכחותיהם, וכאן נכנס כח הטמאה של
 הסמ"ך-מ"ם, ששובר את כל אחד ואחד, שכל
 אחד חושב שאיננו שוה מאומה, וממנו לא יהיה
 שום דבר, ובפרט כשנכשל בעברות חמורות
 שהכשילו הסמ"ך-מ"ם והערב-רב וגונדא דליה,
 אז נשבר לגמרי. בא רבנו ז"ל ואומר (לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א', סימן לד): לכל אחד ואחד יש נקדה אשר
 אין בתברו; ולכן לא שיה ש אחד קנא בזולתו, כי
 גם אתה יש לך את הנקדה שלך, שעמה אתה יכול
 להאיר את כל העולם כלו עם אלקות. ומביא רבנו
 ז"ל את הספור (תענית כב.), שהיה רופא בשם אבא
 אומנא, שזכה לשמע בת קול מן השמים כל יום:
 "שלום עליך אבא אומנא", אביי שמע בת קול כל

עָרַב שַׁבָּת: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ אַבְיִי", רָבָא שָׁמַע פְּעַם
 אַחַת בַּשָּׁנָה בְּעָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ
 רָבָא". אַבְיִי וְרָבָא שָׁכַל הַש"ס מְלֵאִים מֵהֶם, הַוִּיּוֹת
 דְּאַבְיִי וְרָבָא, כָּל תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְנֵי מְלֵאָה מֵהֶם,
 הִיָּתָה לָהֶם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אֵיךְ רוּפָא פְּשׁוּט, רוּפָא
 נְשִׁים, שְׂיִזְכָּה שְׂתַגִּיעַ אֱלִיו בַּת קוֹל מִן הַשָּׁמַיִם בְּכָל
 יוֹם וַיִּשְׁמַע: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ אָבָא אוּמְנָא?" וְהִשְׁיִבּוּ
 לָהֶם: לֹא מְצִית לְמַעַבְדַּד כְּעוֹבְדָא דְאַבָּא אוּמְנָא.
 לָמָּה לָכֶם לִהְיוֹת בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אֲכַן אַתֶּם
 מְלֵאִים מִכָּל הַש"ס, אַתֶּם הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים, כִּי
 אַבְיִי וְרָבָא עוֹלָה רַל"ב, כְּמִסְפַּר הָאֲרַבְעָה שְׁמוֹת:
 ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, כְּנִגְדַּד הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת,
 בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה. וְלָכֵן כְּתוּב הַוִּיּוֹת דְּאַבְיִי
 וְרָבָא, שְׁנִיכֶם יְסוּד תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְנֵי, מוֹרִידִים אֶת
 הָאוֹרוֹת מִהַד' עוֹלָמוֹת, אֲבָל אֵינְכֶם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת
 מֵהַשְּׁעוּשָׁה הַרוּפָא הַפְּשׁוּט אָבָא אוּמְנָא. מְגַלָּה לָנוּ
 רַבְּנוּ ז"ל סוּד נִפְלָא, שְׁאִין זֶה מִפְּחִית מְגַדְלָתָם שֶׁל
 אַבְיִי וְרָבָא, אֲלָא כָּל יְהוּדֵי בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, יֵשׁ
 לוֹ נִקְדָּה, שְׁעַם הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ יְכוּל לְהַאֲרִי אֶת כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוּ. אֲבָל לְדַעַת מַהִי הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ וּמַה
 יְכוּלָה לְפַעַל, עַל זֶה צְרִיכִים לְבוֹא לְצַדִּיק הָאֱמֶת,
 הַרְבַּ שְׁבַדְדוֹר, וְלִקְבֹּל מִמֶּנּוּ הָאוֹר הַגָּנוּז. וְאוּמַר רַבְּנוּ

ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז): יש מזרח ויש מערב, במזרח האור מאיר, ובמערב האור שוקע, מה זה אור ומה זה אש? כשמתגלה שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, זה נקרא מאורי אור, זה זריחת השמש, שמאיר האור אין סוף ברוך הוא, וכששוקעת השמש, אז מתגברים המאורי אש. ביום — אם מדליקים אש, זה לא עושה שום פעלה, כי שרגא בטיהרא מאי מהניא, אם מדליקים גר ביום, מרב אור השמש, אין נפר אור הגר שהדליקו, וכן אבוקה או מדורה אינו נפר, כי אור השמש כל-כף מאיר, עד שאין נחשבים האורות הקטנים הנ"ל, לא-כן בלילה, כשירדה חשכה, ומדליקים גר או אבוקה, זה מאיר במאד מאד. מסביר רבנו ו"ל: כל מה שרחל בוכה, מפני שאנו נמצאים בערבית, בחשך, שזה ר'חל מ'בכה ע'ל ב'ניה ר'אשי תבות: מער"ב, כשאנו נמצאים בחשך, אז מתגבר עלינו מאורי אש, כמו שפכתוב בעת החרבן (איכה א, יג): "ממרום שלח אש בעצמותי", האש הזו היא אש המחלקת, אש התאוות שבווערת בנו. כי בעת הגאלה, שאז השמש זורחת, מאיר האור אין סוף שנקרא שמש, כמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן

א), שְׁהָאֹר אֵין סוּף, הַשְּׁכָל שְׁבָכַל דְּבַר, נִקְרָא
 הַשְּׁמֵשׁ, שְׁזוּ מְדַרְגַת הַצְּדִיקִים, שְׁכַתּוּב בְּהֵם (מְשָׁלִי
 ד, יח): "וְאֵרַח צְדִיקִים כְּאֹר נִגְהַ הוֹלֵךְ וְאֹר עַד
 נִכּוֹן הַיּוֹם", אֹר הַצְּדִיקִים מְאִיר לָהֶם תְּמִיד.
 מִמִּילָא, מִי שְׁדַבּוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְרַגֵּשׁ אֶת
 הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֶצְלוֹ לֹא שְׂיַכַת גְּלוּת,
 הוּא תְּמִיד רוֹאֶה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאוֹהֵב אֶת
 כָּל יְהוּדִי, וּמְפַרְגֵּן לְכָל יְהוּדִי שְׂיִוְצִיא נִקְדָּתוֹ,
 וְאֲדַרְבֵּה, הוּא עוֹזֵר לוֹ, וּמְדַלֵּיק אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת,
 כְּדִגְמַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (בַּמְדַּבֵּר רַבֵּה, פְּרָשָׁה כֹא, סִימָן טו), שְׂמֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה
 נִדְמָה כְּמְדַלֵּיק גֵּר מִגֵּר, וְהוּא אֵינְנוּ חֹסֵר כְּלוּם.
 כְּשֶׁאָדָם נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא בְּגִדְלוּת
 הַמַּחֲזִין כְּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ שְׁהָיָה כְּמוֹ הַשְּׁמֵשׁ, כְּמֵאֲמָרָם
 ו"ל (בְּבֹא בְתָרָא עה.): פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפְנֵי חֻמָּה; אֲזִי כָּל
 עֲנִינּוֹ לְהַדְלִיק אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד
 יֵאִיר בְּאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂיִזְכּוּ לְרֵאוֹת אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכָל פְּרָט וּפְרָט מְפָרְטִי
 הַבְּרִיאָה. שְׁזָה מַה שְּׂאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
 חֶלֶק א', סִימָן א'), שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיף לְהַסְתַּכֵּל עַל
 הַשְּׁכָל שְׁבָכַל דְּבַר, וּלְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְזֶה
 מְאוּרֵי אֹר שְׁהָיָה בְּזִמְן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׂמֹשֶׁם הָאִיר

האור לכל העולם, כְּמֵאֲמָרָם וְ"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ג', סִימָן ד'): מֵהֵיכָן נִבְרָאת הָאוֹרָה? מִמְּקוֹם בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ; וְזֶה מֵשֶׁה, הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר הוּא נִקְרָא מֵשֶׁה, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), שְׁאֲנוּ מוֹצְאִים, שֶׁהִתְנַאֲפִים קִרְאוּ זֶה לְזֶה 'מֵשֶׁה שְׁפִיר קְאָמְרַת', כִּי כָּל תַּלְמִיד חָכֵם וְכָל צַדִּיק הַדְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא מֵשֶׁה, וְזֶה רַק מִי שְׁאִין לוֹ עֵין צָרָה, מִי שְׁאִין לוֹ צְמֻצוּם הַמַּחִין, הוּא נִקְרָא מֵשֶׁה, הוּא נִקְרָא צַדִּיק מִשְׁפִּיעַ, הַרוֹצֵה שְׂכָלֵם יְאִיר לָהֶם כְּמוֹ שְׁמַאִיר לוֹ. וְכְמוֹכָא בְּזִהַר (עֵין ח"ב עח:): מָה הִיְתָה גְדֻלַּתוֹ שֶׁל מֵשֶׁה רַבֵּנוּ? שְׂכָל יְמֵי חַיָּו הִלֵּךְ עִם רְצוֹן אֶחָד — אֵיךְ מְגַלִּים לְעַם יִשְׂרָאֵל, שְׂיִזְכּוּ לְהַשִּׁיג אֶת הָאוֹר הַזֶּה שֶׁהוּא הַשִּׁיג, שְׂכָתוֹב בּוֹ, שְׂאָף יוֹם לֹא נִפְרָד מֵהַשְׂכִּינָה, וְהָיָה בְּעֵלָה דְמִטְרוּנִיתָא, וְלִכְּן מְצִינוּ, שְׂתַכְּף כְּשֶׁנּוֹלָד — נִתְמַלֵּא כָּל הַבַּיִת אוֹרָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (שְׁמוֹת ב, ב): "וַתִּרְא אֶתֹּ כִי טוֹב הוּא", כִּי מֵשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה רַק טוֹב, וְלִכְּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְנַחוֹת סה:): מֵשֶׁה רַבֵּנוּ אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הָיָה; כִּי הָיָה כָּלוּ טוֹב, וְרָצָה רַק לְעֹזֵר לְיִשְׂרָאֵל.

לא-כֵּן כְּשֶׁהַשְׂכִּינָה בְּגִלוֹת, מִתְגַּבְּרִים הַמְּאוֹרֵי

אֲשֶׁר הִתְאַוּת רְעוּת, "שְׁלַח אֵשׁ בְּעֶצְמוֹתַי", נִשְׁרַף בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, נִשְׁרַף בֵּית־הַמִּחִין, אָנוּ נִמְצָאִים בְּמַעַרְב, שָׁזָה רֵאשִׁי תְבוּת: רַחֵל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם, כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל בְּקִטְנוּת הַמִּחִין, וְחוֹשֵׁב שֶׁרַק הוּא וְשׁוֹב רַק הוּא, וְהוּא מְלֵא אֲנוּכִיוֹת, וְאִינוּ מְפָרְגֵן לְשֵׁנֵי — זֶה הַגְּלוּת, זֶה הַסִּימָן שֶׁעֲדִין לֹא הִגִּיעַ לְשִׁלְמוֹת שְׁלוֹ. וְלִכֵּן מְצִינוּ אֶצֶל יְהוֹשֻׁעַ, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא בַתְּרָא ע.ה.): פָּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי הַלְּבָנָה; שֶׁרַץ אֶל מִשָּׁה רַבְּנוּ וְאָמַר לוֹ: אֲדוֹנֵי מִשָּׁה כְּלֹאִם, אֶלְדָּד וּמִידָד מִתְּנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה, עֲנֵה לוֹ מִשָּׁה רַבְּנוּ: מִי יִתֵּן כָּל עַם ה' נְבִיאִים, הַלְּוֹאֵי יִהְיוּ כָּלֶם נְבִיאִים, יִהְיוּ כָּלֶם כְּמִשָּׁה רַבְּנוּ. זֶה הַגְּלוּת, כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם קִטְנוּת הַמִּחִין, וְרוּאָה רַק אֶת עֶצְמוֹ, רַק אֲנִי וְשׁוֹב אֲנִי, וְרוּצָה לְרַדוֹת בְּכָלֶם, זֶה מְבִיא לוֹ תְּאוּת וּמַדוּת רְעוּת וְאֵשׁ הַמַּחֲלָקֶת, עַד שֶׁאִינוּ יְכוּל לְהִרְגִיעַ עֶצְמוֹ, וְהוּא מְלֵא קִנְיָה וְשִׁנְיָה, תְּחִירוֹת וְכְבוֹד, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר: "רַחֵל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ", רַחֵל אֲמָנוּ הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, מִבְּכָה — לָמָּה זֶה חֲשָׁף לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מְתֵי יִגִּיעוּ לְמֵאוּרֵי אֹר, שֶׁיִּתְגַּלֶּה עֲלֵיהֶם הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִתְגַּלֶּה עַל מִשָּׁה רַבְּנוּ, וְצָרִיף לְהָאִיר עַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל.

וְלָכֵן עָלִינוּ לְיֵשׁם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא
 הַצְדִּיק הָאֵמֶת, בְּחֵינַת מִשָּׁה, שֶׁבִקֵּשׁ מֵאֲתָנוּ (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד), שֶׁצָּרִיכִים לְהִשְׁקוֹת בְּנֵי-אָדָם
 הַנִּמְצָאִים בַּחוּץ — עִם תּוֹרָה, וּלְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת
 הָאוֹר שֶׁלוֹ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן סֵפֶר רַבְּנוּ ז"ל
 (סְפִירֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה מֵהַחֲגָר), שֶׁהָיָה חָכָם, שֶׁהִנִּיחַ
 צְנֹאָה לְבָנָיו, שֶׁהֻעֲבְדָה שְׁלָכֶם יְהִיָּה לְהִשְׁקוֹת
 אֵילָנוֹת, מִתָּר לָכֶם לַעֲסֹק גַּם בְּפִרְנָסוֹת אַחֲרוֹת, אֲבָל
 עָקֵר פִּרְנָסְתֶּכֶם יְהִיָּה — לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כ, יט): "כִּי הָאָדָם יֵעֵץ הַשָּׁדֶה", כָּל
 יְהוּדִי הוּא יֵעֵץ, וְצָרִיכִים לְהִשְׁקוֹתוֹ וּלְטַפֵּל בּוֹ,
 שֶׁיִּגְדֵל וְיִוצֵיא פְרוֹת נִפְלְאִים. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת
 עֲבוּדַת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל — לְקָרֵב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, לְהִשְׁקוֹת נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּחְשְׁפוּ מֵהֶם הָאוֹר, שֶׁהֵם נִמְצָאִים בְּמַעְרָב
 — עַרְבִית, וְחֻשְׁפוּ לָהֶם וְלֹא אוֹר בְּעַדָם,
 וּמִתְקוּטָטִים זֶה עִם זֶה, וּמְגִיעִים לְיַדֵּי מַחֲלָקָת,
 וּמִדּוּעַ? כִּי יִשְׁנֶה קִנְיָאָה, אֶחָד מְקַנָּא בְּחֻבְרוֹ —
 שְׂמָא הֵהוּא יוֹתֵר גְּדוֹל מִמְּנִי, פֶּן וְאוּלַי הֵהוּא יוֹתֵר
 מְצֻלַח מִמְּנִי, זֶה הַטְּעוֹת וְזוֹ הַגְּלוֹת שְׁלָנוּ. אִךְ אִם
 נֹאִיר לְעַצְמָנוּ אֶת מְאוּרֵי הָאוֹר, אֲזִי נִשְׁמַע אֶת צַעֲקַת
 הַנְּבִיא: "כֹּה אָמַר הַנְּי"ה מְנַעֵי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךָ

מִדְמָעָה, כִּי יֵשׁ שֶׁכָּר לְפַעֲלָתָךְ, וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב".
 יֵשׁ תִּקְוָה לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְתַקֵּן מֵה שְׁפָגַם, וְאָסוּר
 לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
 מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אַתָּה מְאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים
 לְקַלְקֵל, תְּאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן, וְכִיצַד מִתְקַנִּים?
 עַל-יְדֵי שְׂמֻגְלִים לְעוֹד יְהוּדֵי אֶת הָאוֹר שֶׁל הַצְּדִיק
 הָאֵמֶת, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
 ב', סִימָן סז), שֶׁהַצְּדִיק הוּא הַחֵן וְהִיפֵי וְהַפֶּאֶר שֶׁל
 כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִם הַצְּדִיק הַזֶּה יִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם, אָז
 יֵרָאֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד כִּי יֵשׁ שֶׁכָּר לְפַעֲלָתוֹ, אָסוּר
 לְהִתְיַאֵשׁ וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִכָּל הַמַּצְבִּים הַקְּשִׁים
 שְׂעוּבָרִים עַל כָּל אֶחָד. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְדַעַת,
 מֵאֲחֵר שְׂעֻבָרוֹ עָלָיו מִשְׁבָּרִים כְּאֵלוֹ — הַכֹּל מֵאֲתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ רוּצָה לְרֵאוֹת אֵיךְ אַתָּה יְכוּל
 לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד מְצֻרוֹת כְּאֵלוֹ, מִיִּסּוּרִים וּבִלְבוּלִים
 כְּאֵלוֹ, אֵיךְ אַתָּה מִתְעוֹרֵר וּמִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ —
 זֶה הַשְּׂעֻשׁוּעַ לְמַעֲלָה. וְזֹאת גְּלֵה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כה): הַהִתְבּוֹדְדוֹת הִיא
 מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה מֵהַכֹּל, דְּהֵינּוּ שְׂאֵדָם יִרְגִּיל עֲצָמוֹ
 לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאִשּׁוּר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל
 רַעְהוֹ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ כָּל
 הָעוֹבֵר עָלָיו — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, כְּבֵן

הַמְבַכָּה לִפְנֵי אָבִיו: "אָבָא, כּוֹאֵב לִי הָאִיבָר הַזֶּה, אָבָא, אֲנִי נִמְצָא בְּמִצָּב כִּסְפֵי דְחֹק, אֵין לִי אֶכְל, אֵין לִי כְלוּם, אָבָא, אֲנִי רִיק, אֲנִי צָרִיף לְהַתְחַתֵּן, אָבָא, אֲנִי צָרִיף יְלָדִים, אָבָא, אֵין לִי נַחַת מִיְלָדִים" וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִבְקֹשׁ צָרְכֵיו וְחִסְרוֹנוֹתָיו מִמְנוּ יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה הוּא מְגַלֶּה שֶׁהוּא מְאַמֵּין בְּהַקְדוּשַׁת בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אַחֲרַת לֹא הִיָּה מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד הַמְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלוֹ, וּמְגַלֶּה פְּנִימִיּוֹת לְכּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵת כְּאִבּוֹ וְצַעְרוֹ, הוּא מְעַלֶּה שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימּוֹת עוֹלָם. נִשְׁאַלֶת הַשְּׁאֵלָה: מַה זֹאת אוֹמְרַת כְּשִׁיהוּדֵי מִתְבוֹדֵד לְהַקְדוּשַׁת בְּרוּךְ-הוּא, וּמְשִׁיחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְשׁוֹפֵף לְבוֹ לִפְנֵי יִתְבָּרַךְ, מְעַלֶּה שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ שְׁלֹא עָלוּ מִימּוֹת עוֹלָם? אֵלֶּא כָּל אֶחָד וְאֶחָד נִבְרָא בְּשִׁבִיל תְּכֵלִית מִיְחַדָּת, וְלִכֵּן אִם הוּא בָּא מִהַצָּרוֹת וְהִסּוּרִים שְׁלוֹ, מִהַבְּעִיּוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁלוֹ, וְחִזְרוּ אֶל הַקְדוּשַׁת בְּרוּךְ-הוּא, נִמְצָא, שֶׁמִּמְנוּ עוֹלָם שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא עָלוּ אֶף פְּעַם, כִּי אִם כְּבָר עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, אָדָם זֶה לֹא הִיָּה נִבְרָא, וְאִם כְּבָר נִבְרָא, סִימָן שֶׁהַצָּרִף לְהִיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְמֵילֹא תְּכֵלִיתוֹ. וְזֹאת מִחֲדִיר בְּנוֹ רַבֵּנוּ ז"ל, וּבְרַגַע שְׁאַנוּ

מְכַנִּיִּים יְדִיעוֹת אֵלוֹ בְּדַעַתְנוּ, אִז אֵין כָּבָר שׁוּם תַּחֲרוֹת וְשִׁנְאָה וְקִנְאָה, אֶלֶּא יוֹדְעִים שֶׁהַכֹּל זֶה אֶלְקוֹת וְאֶלְקוֹת זֶה הַכֹּל, וְאֶדְרְבָּה, יֵשׁ לָנוּ שְׁלִיחוֹת עֲלֵינוֹהָ לְקָרֵב אֶת הַבּוֹרָא יְתַבְּרֵךְ שְׁמוֹ אֶל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל קוֹנָם, לְפָרְסָם וּלְגַלוֹת לְכֻלָּם, שֶׁעֲדִין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ, וּלְגַלוֹת לוֹ יְתַבְּרֵךְ, שֶׁאָנוּ אוֹהֵבִים אוֹתוֹ, וְנַעֲשֶׂה יַחֲוֹד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁכְיִנְתָּא. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. וּמִגִּלָּה רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שֶׁאֶפְלוּ בְּדַבְּרִים גְּשָׁמִיִּים וְחִמְרִיִּים נַעֲשֶׂה יַחֲוֹד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתָּא, כְּשֶׁאָדָם אוֹכֵל מֵאֶכֶל גְּשָׁמִי, הוּא גּוֹרֵם שֶׁעֲשׂוּעִים לְמַעַלָּה, גּוֹרֵם הַיַּחֲוֹד הַנִּזְכָּר, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (רוֹת ב, ד): "לְעַת הָאֶכֶל גְּשֵׁי הַלּוֹם", הֵינּוּ עַל-יְדֵי הָאֶכֶל נַעֲשֶׂה יַחֲוֹד בֵּין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא לְשִׁכְיִנְתָּהּ, וְכֵן כְּשִׁיְהוּדֵי אוֹכֵל וּמִזְמִין עוֹד יְהוּדֵי, שִׁיְהִיָּה לוֹ גַם-כֵּן לְאֶכֶל, אֲזִי עוֹשֶׂה יַחֲוֹד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁכְיִנְתָּא. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֶׁבֶת קכז): גְּדוּלָּה הַכְּנָסֶת אוֹרְחִים מִקְּבֵלֶת פְּנֵי שִׁכְיִנְתָּהּ; כִּי בְּרַגַע שְׁנוֹתָנִים לְעוֹד יְהוּדֵי לְאֶכֶל, סִימָן שְׁאוֹהֵבִים אוֹתוֹ יְתַבְּרֵךְ, וְכֶשֶׁמוֹסְרִים נִפְשׁ לְגַלוֹת לְעוֹד יְהוּדֵי אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

מַעֲלִים שְׁעִשׂוּעִים כָּאֱלוֹ לְמַעַלָּה, שְׁלֹא עָלוּ מִימֹת עוֹלָם, כִּי מַגְלִים בָּזָה אֶת טֵהָר הַלֵּב, שְׁרוּצִים דָּבָר אֶחָד כְּמַשָּׁה רַבְּנוּ לְהַאֲרִי אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּעוֹד נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵין מְקַנְאִים בְּאַף אֶחָד.

וְזוֹ הִיְתָה רַחֵל אֲמִנּוּ, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שְׁיַעֲקֹב אָבִינוּ מָסַר לָהּ סִימָנִים, וְאָמַר: אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲבִיךָ לְכֵן הָאֲרָמִי יִרְמֶה אוֹתִי, וְלִכֵּן אֶתֶן לָךְ סִימָנִים, וְלַעֲת הַחֲפָה הַזְּכִירִי לִי אֶת הַסִּימָנִים, וְאִז אֵדַע שְׁלֹא רָמָה אוֹתִי, וּמָה עָשִׂתָּה רַחֵל אֲמִנּוּ? בְּרֵאוֹתֶיהָ שְׁאֲחוֹתֶיהָ לָאָה עוֹמְדֹת לְהַתְּבַזּוֹת, כִּי אָבִיָּהּ הִחֲלִיף אוֹתָהּ בְּלֶאָה, וְאִם לֹא תִדַּע אֶת הַסִּימָנִים — תִּתְּבַזֶּה מְאֹד, וְהִלְכָה וְגִלְתָּה לָהּ אֶת הַסִּימָנִים וְכוּ', וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב שֶׁהִחֲלִפוּ הַשְּׂתִימִים. לְמַדִּים מִכָּאן גִּדְּל הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ שֶׁל רַחֵל אֲמִנּוּ, שְׁמִסְרָה נִפְשָׁה בְּעִבּוֹר אֲחוֹתָהּ, לְמַנַּע מִמֶּנָּה בְּזִיוֹן וּבִשְׂת פָּנִים. וְלִכֵּן דִּיקָא הַשְּׂכִינָה, נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל הַצְּדִיקִים, נִקְרָאִים עַל שֵׁם רַחֵל, כִּי הַצְּדִיקִים אֵינָם רוּצִים שְׁנִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל יִתְּבַזּוּ עַל-יְדֵי לְכֵן הָאֲרָמִי, עַל-יְדֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׁרוּצָה לְהַחֲטִיאָם וּמַחֲטִיאָם, וְלִכֵּן הֵם בְּחִינַת רַחֵל, מְרַחֲמִים עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמַגְלִים לָהֶם אֶת הַסִּימָנִים, וּמְקַרְבִּים אֶת נִשְׁמֹת

יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "רַחֵל מִבְּכָה עַל
 בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהַנְחִים עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינָנו", אֵינָם רוֹצִים
 לְהַתְנַחֵם, כִּי עַז חֲפָצָם וּרְצוֹנָם שְׂאֲחָרִים גַּם-כֵּן
 יִדְעוּ מִהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְלָכֵן זָכְתָה רַחֵל לְהוֹלִיד
 שְׁנֵי בָּנִים: יוֹסֵף וּבְנֵימִין, שְׁזָה יַחֲוֹד בֵּין קַדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּא, יוֹסֵף זֶה הִיסוּד — זְעִיר
 אֲנִפִין, בְּנֵימִין זֶה הַמְּלָכוּת — בֶּן יָמִין שְׂזוֹ אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 א', סִימָן נה); וְלָכֵן יוֹסֵף הַצְּדִיק זָכָה לְמָה שְׁכָל אַחֲרֵי
 לֹא זָכוּ, כִּי יוֹסֵף הַצְּדִיק זָן וּפְרָגֵס אֶת אַחֲרֵי וְאֶת כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוּ, לֹא-כֵן אַחֲרֵי קָנְאוּ בּוֹ, וְאָמְרוּ לוֹ
 (בְּרֵאשִׁית לו, ח): "הַמֶּלֶךְ תְּמַלֵּךְ עָלֵינוּ, אִם מְשַׁל
 תְּמַשֵּׁל בָּנוּ"?! זֶה הַהִפְרָשׁ בֵּין הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁהֵן
 בְּבַחֲיִנַת יְהוֹשֻׁעַ, הַתְּלִמִיד, שֶׁהוּא בְּצַמְצוּם הַמַּחֲזִין,
 בְּקִטְנוּת הַדַּעַת, וְעֵינָיו צָרָה בְּזוּלָתוֹ, לֹא-כֵן הַצְּדִיק
 הָאֱמֵת מְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה כְּאֵלוֹ הַמְּאֻחָדִים אֶת
 כָּלֵל יִשְׂרָאֵל וּמְקַרְבִים אוֹתָם אֶל אֲבִיהֶם שְׁבִשְׁמִים.
 וְאוֹמֵר מוֹהַר"ב ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׂכֵמַת הַבְּקָר,
 הַלְכָה ד'), שְׁזָה מָה שְׂאָמַר יוֹסֵף הַצְּדִיק הָאֱמֵת:
 "וְהִגַּה קָמָה אֲלַמְתִּי וְגַם נִצְבָּה", חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שֶׁל
 הַצְּדִיק הָאֱמֵת, הֵם חֲדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, הַמְּאִירִים לְכָלֵל
 נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד גַּם-כֵּן יְכוֹל

לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה הַשֵּׁבַח שֶׁל
 רַחֵל אִמְנוּ, שֶׁלֹּא קִנְיָהּ בְּאַחֻתָּהּ לְאָה, אֲלֵא גִלְתָּהּ
 לָהּ אֶת הַסִּימָנִים שֶׁלֹּא תִתְבַּיֵּשׁ. וְאַחֲר־כֵּן מְצִינּוּ,
 כְּשֶׁרָצְתָה רַחֵל, שֶׁלֹּאֲחֻתָּהּ לְאָה נִוְלְדוֹת נְשָׁמוֹת
 קְדוֹשׁוֹת, כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ל, א): "וַתִּקְנֵא רַחֵל
 בְּאַחֻתָּהּ", עַל שֶׁהִיא אֵינָהּ זוֹכָה לְהוֹלִיד נְשָׁמוֹת
 כְּאֵלוֹ, אֲךָ קִנְיָהּ זֶה לֹא נִבְעָה מִצָּרוֹת עֵינַי, אֲלֵא
 קִנְיָהּ מִבְּחִינַת (בְּבֹא בְתָרָא כ.א.): 'קִנְיָתָּה סוּפְרִים
 תִּרְבֶּה חֲכָמָה', הִיא רְצָתָה גַם-כֵּן לְזִכּוֹת לְגִלוֹת אֶת
 הָאוֹר אֵינֶן סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם. אֲשֶׁר זֶהוּ כָּל
 רְצוֹנָם וְכִסּוּפָם וְהַשְׁתַּוְּקוּתָם שֶׁל הַצְּדִיקִים
 הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת רַחֵל, לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת
 הָאוֹר שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא גְלוֹי אֲמִתַּת
 מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְכֹל בְּאֵי עוֹלָם, שֶׁזֶהוּ הַיְפִי
 וְהַפָּאָר וְהַחֲזָן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִם יִתְגַּלֶּה הָאוֹר
 הַנּוֹרָא הַזֶּה בְּעוֹלָם, כָּלֵם יִתְקַרְבוּ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא. וְלִכֵּן אָנוּ עֲדִים, שֶׁכָּל הַשָּׁב בְּתִשׁוּבָה מִקֶּדֶם
 אוֹ אַחֲר־כֵּן נִמְשָׁךְ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֲצֹל רַבְּנוּ ז"ל
 יֵשׁ לְמוֹדִים כְּאֵלוֹ, שֶׁיִּכּוֹלִים לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח
 אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלוֹמַר לָהֶן: אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ, "יֵשׁ
 שָׂכָר לְפַעֲלָתְךָ, וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתְךָ", אֵל תִּפְלוּ
 בְּעֲצָבוֹת, סוּף כָּל סוּף יִתְקַיֵּם: "וְשָׁבוּ בָנִים

לְגִבּוּלִים", שְׁנֹזְכָה כָּלֵנוּ לְרֵאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ בְּגִלוּי
 שְׂכִינָה, שְׂתִקְבְּצוּ יַחַד כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַרְצֵנוּ
 הַקְּדוּשָׁה, עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שְׁבוּא יְבוּא וְלֹא
 יֵאָחֵר, וְנֹזְכָה לְרֵאוֹת בְּעֵין הַגְּשָׁמִית שֶׁהַקְּדוּשָׁה־
 בְּרוּךְ־הוּא בְּעֵצְמוֹ מוֹרִיד לָנוּ בֵּית־מִקְדָּשׁ שֶׁל אֵשׁ
 לְכַבּוֹת אֶת מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וְיֵאִיר לָנוּ מְאוּרֵי הָאוֹר,
 וְיִתְגַּלֶּה הָאוֹר אֵין סוּף לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל וּלְכָל
 הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (יְחִזְקֵאל מִג, ב): "וְהָאֶרֶץ
 הָאֵירָה מִכְבֹּדוֹ", שְׁנֹזְכָה לְאוֹר בְּאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא שְׂיֵאִיר בְּעוֹלָם בְּעֵת הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, אָמֵן
 וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

הקונטרס הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

שלמה בן יצחק

ת.ג.צ.ב.ה.

*

ולזכות

יצחק ונאווה כהן

זילדיהם: יוסף חיים, נחמן נתן,

שרה, ברכה חנה, שלמה ישראל

הקב"ה יעזור שיזכו להצלחה ברו"ג ולפרנסה

בשפע ובנקל ולאריכות ימים ושנים טובות מתוך

בריאות השלימה, וירוו רוב נחת מכל יוצאי

חלציהם, אכ"ר

*

ולרפואת

חנה בת מרדכי

מרים בת שלמה

הקב"ה יעזור שיזכו לרפואה שלימה ברמ"ח

איבריהם ושס"ה גידיהם וכל טיפי דמיהם, ויאריכו

ימים ושנים טובות בבריאות הנפש והגוף.

הנהגות ישרות, שהם תקון הברית, על-פי דברי רבנו הקדוש והנורא, אור האורות, רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

יזהר מאד לטבל בכל יום במקנה, ובפרטיות כשחטא בפגם הברית, ושתדל הדבר הראשון לטבל במקנה, אשר הוא התקון הראשון, כמו שאמר רבנו ז"ל: "דאס ערשטע איז מקנה" (הדבר הראשון הוא מקנה).

ושתדל לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם תקון גמור לפגם הברית, והם: ט"ז ל"ב מ"א מ"ב נ"ט ע"ז צ' ק"ה קל"ז ק"ג, ותקף-ומיד כשזוכה לאמרו, אל יחשב יותר מזה כלל, כי בנדאי נחפז לו.

ישמר מאד מאד על מחשבתו, ויגיל את עצמו לחשב רק מחשבתו קדושות וטהורות, כי המחשבה גבוהה עד מאד, ולהפוך ישמר את עצמו מהרהורים רעים, אשר הם אבי אבות הטמאה, וכשמכניס במחשבתו אמתת מציאותו יתברך. אז הוא אצלו יתברך ממש, כי במקום שהמחשבה חושבת, שם כל האדם.

קדוש האדם את העינים שלו, כי עקר הנאוף תלוי בעינים, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים. ועל-כן קדש את העינים. ויגיל את עצמו להסתכל בכל

דָּבָר בְּהַחֲיוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁשׁ בְּכָל דָּבָר, וַיּוֹצִיא לְעֲצָמוֹ רִמְזִים אִיף לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִכָּל דָּבָר, וְכֵן יִשְׁמַר מְאֹד לֹא לְהִסְתַּפֵּל בַּדְּבָרִים מְאֹסִים, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִיְהַדְרִין מ.ה.): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלָא בְּמָה שֶׁעֵינֵינוּ רוֹאוֹת, וְאָמְרוּ (בְּרִכּוֹת יב.): אַחֲרֵי עֵינֵיכֶם — זֶה הַהוֹר עֲבָרָה, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְקַדֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת הָעֵינַיִם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּהָעֵינַיִם.

יְזַהַר בְּעֲצָמוֹ מְאֹד לְקַדֵּשׁ אֶת הָאֲזְנוֹת שְׁלוֹ, וַיִּרְגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְשִׁמְעַ רַק בְּקוֹל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְקוֹל הַחֲכָמִים וְהַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּים, וַיְזַהַר מְאֹד לֹא לִישֹׁב בֵּין לְצִים וְקָלִים וְרִיקִים, מִיָּנִים וְאִפִּיקוֹרְסִים, וְלֹא יִנִּיחַ לְדְבָרִים הַטְּמָאִים לְהַכְּנִס בְּאֲזְנוֹתָיו. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּחוֹת ה.): אַל יִשְׁמַע אָדָם לְאֲזְנוֹתָיו דְּבָרִים בְּטָלִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן נִכּוֹת תַּחֲלָה לְאִיבָרִים. וְאָמְרוּ (שֵׁם) עַל פְּסוּק: "וַיִּתֵּן תְּהִיָּה לָךְ עַל אֲזְנוֹתֶיךָ" (דְּבָרִים כג), אַל תִּקְרֵי אֲזְנוֹתֶיךָ, אֲלָא עַל אֲזְנוֹתֶיךָ, שְׂאֵם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוֹ הַגּוֹן, יִנִּיחַ אֶצְבְּעוֹ בְּאֲזְנוֹתָיו, כִּי כִּשְׂאָדָם שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל הַרְשָׁעִים וְהַקָּלִים — יִהְיֶה אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא-יִפְּוֹד כְּשִׁישְׁמַע בְּקוֹל הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמִים וְהַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּים יִמְשֹׁךְ אַחֲרֵיהֶם.

יְזַהַר מְאֹד מְאֹד מִהַמְּדָה הַמְּגַנָּה שֶׁל כַּעַס וּקְפִידוֹת, וְכַמְעַט שֶׁכָּל תְּקוּן הַדַּעַת, תְּקוּן הַבְּרִית תְּלוּי בָּזָה — שְׂיִהְיֶה

האדם סבלן ומאריך אפו על כל מה שעובר עליו, כי את הנואף מפירים באף ש"ל, כך גלה לנו רבנו ז"ל, כפי כעסו ורציחתו שיש לו, כמו-כן יודעים שהוא נואף, רחמנא לצלן, ועל-כן מי שרוצה להגיע לתקון הברית בשלמות, צריך שיגיל את עצמו מאד מאד במדה היקרה של סבלנות, ויסבל כל הבא עליו, ויארץ אפו על כל מה שעובר עליו — הן מעצמו והן מבעל בחירה. וכפי שיזכה להיות סבלן ומאריך אף, כמו-כן יזכה לשלמות הדעת, ויתקן את אשר קלקל בבריתו.

יקדש האדם ויטהר מאד את דבור פיו, וידבר תמיד דבורי תורה ודבורי אמונה והשגחה פרטית, וישמר מאד מאד שלא ינבל את פיו בדברי נבלה ונאוף, כי הדבור יכריחו לעשות כל מה שמוציא מפיו, חס וחלילה, ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרק כד, סימן ז'): והיה מחניף קדוש, ולא יראה בד ערות דבר, אל תקרי ערות דבר, אלא ערות דבור — זה נבול הפה, כי על-ידי-זה מסלקים ממנו את השכינה הקדושה, וגורמים רעה לעצמו ולכל העולם כ"ל; ועל-כן מי שידע בנפשו שפגם בבריתו, ובפרטיות בהוצאת זרע לבטלה יקדש מאד את דבורו, ולא ידבר שום דברים בטלים, ומכל שכן דבורים אסורים, כגון: לשון הרע, רכילות, ליצנות, נבול

פה, חס ושלום, כי עקר תקון הברית תלוי בתקון הלשון. יחזיק מאד באמונה יתרה, שיכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה, ותמיד יציר בדעתו איך שמלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואין בלעדיו יתברך כלל, כי בכל תנועה ותנועה שם אלוהו של עולם, והוא עומד באמצע, וכשיחשב את זה תמיד, על-ידי-זה יזדכך לגמרי, וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל.

יהיה תמיד שמח וטוב לב, וישתדל לעשות תמיד רק צדקה וחסד עם כל בר ישראל, וירקד מרב שמחה על נקדת יהדותו, שזכה להברא מזרע ישראל ולא עשני גוי, וימסר את נפשו על נקדת השמחה, כי כל עקר פגם הברית בא להאדם רק מחמת עצבות, כי הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת יללה, ועל-כן עקר שלמות תקון הברית הוא שיהיה תמיד שמח בשמחה עצומה, ואף שזה קשה וכבד לו מאד מאד, מרב עוונותיו בפגמי הברית שלו, שזה מכניס בהאדם דכאון ועצבון פנימי, עם כל זאת עקר תקון הברית תלוי אף ורק במדת השמחה והתדונה, וצריכים למסר את נפשו להגיע אל המדה היקרה הזו של שמחה, שזה מכניס בהאדם ריח טובה ומדת רחמנות, ולעשות צדקה וחסד עם כל בר ישראל.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות
החטאים והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי
חסיד ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי-חסיתי בך: ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך: ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-חפצי-כם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתני: ה יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי: ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפחה עלי: ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני בל-אמוט: ט לכן א שמח לבי ויגל בבודי אף-בשרי ישכן לבטח: י כי לא-תעזב נפשי לשאול לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימיך נצח:

לב א לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי־פֶשַׁע בְּסוּי הַטָּאָה: ב אֲשֶׁרִי־אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֵוֹן וְאִין בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי־הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשִׂאנְתִי בְּל־הַיּוֹם: ד כִּי א יוֹמָם וְלַיְלָה הִתְכַבֵּר עָלַי יְדָד נְהַפֵּךְ לְשִׂדֵי בְּתַרְבְּנֵי קוֹיִן סְלָה: ה הַטָּאָתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא־כִסִּיתִי אִמְרֹתַי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעֵי לַיהוָה וְאַתָּה נִשְׂאֵת עֵוֹן הַטָּאָתִי סְלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל בְּל־חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעַת מִצֵּא רַק לְשִׁטְף מִים רַבִּים אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה א סֹתֵר לִי * מִצַּר תִּצְרֵנִי רְנֵי פִלְט תִּסּוּבְּנֵי סְלָה: ח אֲשַׁבֵּלְךָ וְאוֹרֶךְ בְּדַרְדְּרוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עֲלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ א כְּסוֹס כְּפָרָד אִין הַבַּיִן בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוֹם בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח בַּיהוָה חֲסֵד יִסּוּבְּנֵו: יא שְׂמַחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ בְּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא א לְמַנְצֵחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה א יִשְׁמְרֵהוּ וַיִּתְּיָהוּ וְאֲשֶׁר בְּאָרְצָן וְאֶל־תִּתְּנָהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבּוֹ: ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁקָבוֹ הַפְּכֵת בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אִמְרֵתִי יְהוָה חֲנֻנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי כִּי־הַטָּאָתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ: ז וְאִם־כֵּן לְרֹאוֹת א שְׁוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ יִקְבִּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא לְחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שִׁנְאֵי עָלַי א יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דַּבֵּר־בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לְקוֹם: י גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי א אֲשֶׁר־בְּטַחֲתִי בּוֹ אוֹכַל לְחֶמְי הַגְּדִיל עָלַי עַקֵּב: יא וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְחַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֵמָה לָהֶם: יב בְּזֹאת

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

ידעתי כי חפצת בי כי לא יריע איבי עלי: יג ואני בתמי
תמכת בי ותצילני לעולם: יד ברוך יהוה | אלהי
ישראל מהעולם ועד העולם אמן | ואמן:

מב א למנצח משפיל לבני-קרה: ב פאיל תערג על-אפיקי-
מים בן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי |
לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלהים: ד היתחלי
דמעתי לחם יומם ולילה באמר אלי כל-היום איה אלהיך:
ה אלה אופרה | ואשפכה עלי | נפשי כי אעבר | בסף אהרם
עד-בית אלהים בקול-רנה ותודה המון חוגג:
ו מה-תשתוחחי | נפשי ותהמי עלי הוחלי לאלהים כי-עוד
אודנו ישועות פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על-בן אפרך
מארץ ירדן וחרמונים מהר מצער: ח תהום-אל-תהום קורא
לקול צנוריה כל-משבריה ונגיף עלי עברו: ט יומם | יצנה
יהוה | חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חי: י אומרה |
לאל סלעי למה שכחתני למה קדר אלך בלחץ אויב:
יא ברצה | בעצמותי חרפוני צוררי באמרו אלי כל-היום איה
אלהיך: יב מה-תשתוחחי | נפשי ומה-תהמי עלי הוחלי
לאלהים כי-עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט א למנצח אל-תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
את-חבית להמיתו: ב הצילני מאיבי | אלהי ממתקוממי
תשגבני: ג הצילני מפעלי און ומאנשי דמים הושיעני: ד כי
הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים לא-פשעי ולא-חטאתי
יהוה: ה בלי-עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
יהוה-אלהים | צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל-הגוים
אל-תחן כל-בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו כפלב

ויסובבו עיר: ח הנה | וביעון בפייהם תרבות בשפתותיהם
 כי מי שמע: ט ואתה יהודה תשחק למו תלעג לכל גוים: י עז
 אליך אשמרה כי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני
 אלהים יראני בשררי: יב אל תהרגם | פן ישפחו עמי הניעמו
 בהילך והורידמו מגנו אדני: יג חטאת פיו דבר שפתימו
 וילכו בגאונם ומאלה ומפחש יספרו: יד פלה בחמה פלה
 ואינמו ונדעו כי אלהים משל ביעקב לאפסי הארץ סלה:
 טו וישבו לערב יהמו כפלב ויסובבו עיר: טז חמה יניעון
 לאכל אם לא ישבעו ולינו: יז ואני | אשיר עך וארץ לבקר
 חסדך כי היית משגב לי ומנוס ביום צר לי: יח עזי אליך
 אומרה כי אלהים משגבי אלהי חסדי:

עז א למנצח על ידותון לאסף מזמור: ב קולי * אל
 אלהים ואצעקה קולי אל אלהים והאזין אלי: ג ביום
 צרתי אדני דרשתי ידי | לילה נגרה ולא תפוג מאנה הנחם
 נפשי: ד אזכרה אלהים ואהמיה אשיחה | ותתעטף רוחי
 סלה: ה אחזת שמרות עיני נפעמתי ולא אדבר: ו השבתי
 ימים מקדם שנות עולמים: ז אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי
 אשיחה ויחפש רוחי: ח הלעולמים יזנה | אדני ולא יסוף
 לרעות עוד: ט האפס לנצח חסדו גמר אמר לדר ודר:
 י השכח חנות אל אם קפץ באף רחמיו סלה: יא ואמר חלותי
 היא שנות ימין עליון: יב אזכור מעללי ייה כי אזכרה מקדם
 פלאך: יג והגיתי בכל פעלך ובעלילותיך אשיחה: יד אלהים
 בקדש דרפך מי אל גדול באלהים: טו אתה האל

(* באמרוך אל אלהים תכוין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

עשה פלא הודעת בעמים עז: טז גאלת בזרוע עמד בני-
 יעקב ויוסף סלה: יז ראוד מים | אלהים ראוד מים יחילו אף
 ירגזו תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים אף-
 חצציד יתחלכו: יט קול רעמד | בגלגל האירו ברקים תבל
 רגזה ותרגש הארץ: כ בים דרפד ושבילד במים רבים
 ועקבותיה לא נדעו: כא נחית כצאן עמד ביד-משה ואהרן:

צ א תפלה למשה איש-האלהים אדני מעון אתה היית לנו
 בדר ודר: ב במרם | הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל
 ומעולם עד-עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד-דפא ותאמר
 שובו בני-אדם: ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר כחציר יחלה:
 ו בבקר יציץ וחלה לערב ימולל ויבש: ז כי-כלינו באפד
 ובחמתך נבחלנו: ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור
 פניך: ט כי כל-ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו-הנה:
 י ימי-שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת | שמונים שנה
 ורהם עמל ואנן כי-גז חיש ונעפה: יא מי-יודע עז אפד
 וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו בן הודע ונבא לבב חכמה:
 יג שובה יהנה עד-מתי והנחם על-עבדיך: יד שפענו בבקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל-ימינו: טו שמתנו כימות עניתנו
 שנות ראינו רעה: טז יראה אל-עבדיך פעלך והדרך על-
 בניהם: יז ויהי | נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה
 עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה א הודו ליהנה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו:
 ב שירו-לו זמרו-לו שיחו בכל-נפלאותיו: ג התחללו
 בשם קדשו ישמח לב | מבקשי יהנה: ד דרשו יהנה ועזו

בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְדֶּה: ה זָכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְּתוֹ
 וּמִשְׁפָּטָיו-פִּיּוֹ: ו זָרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: ז הוּא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר
 צְוֹה לְאַלְפֵי דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לֵאמֹר לְךָ
 אֲתָן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֲבֵל נְחֹלְתְכֶם: יב בְּהִיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר
 כְּמַעֲט וְגָרִים בְּהֵ: יג וַיִּתְחַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלֶכֶה אֶל-עַם
 אֲחֵר: יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וְלִנְבִיאֵי אֶל-תִּרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רַעֲב
 עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְחֵם שָׁבַר: יז שְׁלַח לַפְּנִיָּהֶם אִישׁ לְעַבְד
 נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנּוּ בַּכָּבֵל רִגְלוֹ בְּרוֹל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בֹּא דְבַרְוֹ אֲמַרְתָּ יְהוָה צְרַפְתָּהּ: כ שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירְהוּ מִשַּׁל
 עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמִשַּׁל בְּכָל-קְנִיָּנוֹ:
 כב לְאִסֹּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ וּזְקִנָיו יַחֲבֹם: כג וַיִּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם
 וַיַּעֲקֹב גַּר בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמְהוּ מִצְרַיִם:
 כה הִפְדָּה לְבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָיו: כו שְׁלַח מִשָּׂה
 עֲבָדוֹ אַחֲרָיו אֲשֶׁר בְּחֵר-בּוֹ: כז שָׁמוֹ-כֶם דְּבָרֵי אֲתוֹתָיו וּמִפְּתִים
 בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח הַשֶּׁד וַיַּחֲשֶׁד וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְדָּה
 אֶת-מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת-דָּנְתָם: ל שָׂרֵץ אֶרֶץ צִפְרֵי-עַיִם
 בְּחֲדָרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיִּבֹא עָרַב כְּנִיִּם בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֵד אֵשׁ לְהַבּוֹת בְּאֶרֶץ-חָם: לג וַיִּדַּךְ גִּפְנֵם וַתֵּאֲנַתֶּם
 וַיִּשְׁבַּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיִּבֹא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
 לה וַיֵּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶץ-חָם וַיֵּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם: לו וַיִּדַּךְ
 כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ-חָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם: לז וַיִּזְצִיאֵם בְּכֶסֶף
 וַזָּהַב וַאִין בְּשִׁבְטָיו בּוֹשָׁל: לח שָׁמַח מִצְרַיִם בְּצִאתָם מִי-נִפְל
 פְּחָדָם עֲלֵיהֶם: לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּה וְאֵשׁ לְהָאִיר לְיִלְהָה:

מ שאל ויבא שלו ולחם שמים ישביעם: מא פתח צור ויזובו מים הלכו בציות נהר: מב פיזכר את דבר קדשו את אברהם עבדו: מג ויצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים ועמל לאמים וירשו: מה בעבור א שמרו חקיו ותורתיו יגצרו הללויה:

קלז א על נהרות א בכל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו פנדותינו: ג כי שם שאלנו שובנו דברי שיר ותולדנו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר את שיר יהוה על אדמת נבר: ה אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני: ו תדבק לשוני א לחכי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי: ז זכר יהוה א לבני אדם את יום ירושלים האמרים ערו א ערו עד היסוד בה: ח בת בכל השודדה אשרי שושלים לך את גמולך שגמלת לנו: ט אשרי א שיאחז ונפץ את עלליך אל הסלע:

קנ א הללויה א הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו: ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור: ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב: ה הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי תרועה: ו כל הנשמה תהלל זה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרום יהוה ויפלטם יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו: